

Združenie základných škôl Slovenska

Národného programu výchovy a vzdelávania – UČIACE SA SLOVENSKO

Pripomienky k programu

Združenie základných škôl Slovenska je stavovská organizácia základných škôl a preto pripomienky sa týkajú tejto problematiky a tém, ktoré úzko s ňou súvisia.

Všeobecne k materiálu

Na úvod treba poďakovať autorom za ich vízie a odvahu vypracovať takýto materiál. Program v takejto podobe predpokladá vyspelú spoločnosť, uvedomelých ľudí, ktorých prioritou je vzdelávanie. Bohužiaľ hodnotový rebríček občanov Slovenska, tak nastavený nie je. Preto sa skôr prikláňame k realistickému pohľadu na možnosti Slovenska – tak v oblasti ľudských zdrojov ako aj finančného krytia.

Napriek tomu, že materiál je veľmi rozsiahly (čo odrádza čitateľov), nie sú v ňom jednoznačne pomenované priority, ich finančné krytie a zodpovedané otázky, ktoré dlhodobo rezonujú v školstve. Nie sú zadefinované kroky a postupnosť navrhovaných riešení. Veľa tvrdení nevychádza zo skutočného stavu, aký v školstve v dnešnej dobe je – hlavne čo sa týka základných škôl. Základné školy už dnes vo veľkej miere realizujú autormi navrhované aktivity, formy, metódy a pod.

Autori vyjadrili svoj postoj k základnému školstvu tým, že mu nevenujú žiadnu osobitnú časť, ako je tomu v prípade predprimárneho vzdelávania, gymnázií, odborného vzdelávania, či vysokých škôl. Pritom práve základné školy dávajú najdôležitejší základ vzdelania človeka.

Materiál popisuje súčasný stav v školstve v jednotlivých oblastiach, pričom sa odvoláva na rôzne analýzy. Nie všetky tvrdenia a odvolania podporujú stanovisko autorov, nie sú pravdivé a nie sú podložené adekvátnymi a preukázateľnými prieskumami, výskumom a analýzami, napr. tvrdenie, že „dokonca sa často vyrátava priemer známok“ nie je podložené (z dlhoročnej praxe vieme, že rodičia inklinujú k takejto praxi, nie učitelia), napr. odvolanie sa na slovné hodnotenie – str. 60 pod čiarou č. 79 - autori nepreferujú len slovné hodnotenie, len vyjadrujú názor na možnosti. Možnosti hodnotiť slovne aj známkou máme už aj teraz, je na škole aké hodnotenie si vyberie. A pod.

Program na svoju realizáciu a uplatnenie potrebuje veľké množstvo finančných prostriedkov, ktoré je v tomto štádiu ťažké odhadnúť a z dokumentu sa ho ani nedozvieme. Jasným príkladom veľkej potreby financií je individualizácia vzdelávania, ktorú nie je možné realizovať v triedach s počtom žiakov 29 na II. stupni a 25 na I. stupni, vyžaduje si viac odborných zamestnancov, asistentov, viac samotných učiteľov, priestorov – tried školy a pod.

Súhlasíme s tvrdením, že školy potrebujú multidisciplinárny tím, ale potrebujeme ho priamo na školách. Nemôže sa stať, že školy dostanú kompetenciu niečo vykonávať a nebudú mať

Združenie základných škôl Slovenska

financie na realizáciu. Jasným príkladom sú momentálne asistenti učiteľa, ako i úloha realizovať špeciálne predmety z rámcových učebných plánov pre integrovaných žiakov v bežných triedach bez odborných zamestnancov a potrebných financií. Inklúzia, integrácia, individualizácia sa na školách realizuje. Na to aké máme podmienky, to školy robia nad mieru. Súhlasíme s tvrdením, že potrebujeme znížiť počet detí v triedach, aby sa dala realizovať vo väčšej miere.

1. Kapitola – Kvalita a dostupnosť výchovy a vzdelávania

Celkove v kapitole chýba zadefinovanie hlavného prúdu vzdelávania, t. j. deti, ktoré nemajú žiadne problémy, nie sú integrované, nie sú zo sociálne znevýhodneného prostredia, nie sú nadané a talentované, nie sú z národnostných menšín – sú to bežné deti. Čo s nimi? Ako sa budú vzdelávať? Aké podmienky im vytvoríme? Budú sa viesť popri ostatných? Práve tieto deti budú držať tento štát v budúcnosti. Práve preto sme slabí v medzinárodných testovaniach, lebo sa nevenujeme týmto deťom. Všetko sme podriadili rôznym výnimkám a uprednostňujeme akúkoľvek menšinu. Všetko nazývame diskrimináciou. Nie sú dnes diskriminované práve tieto deti?

Ako sme uviedli už v úvode v kapitole chýba základná škola.

Cieľ 1-01 Rozvíjanie potenciálu a napĺňanie potrieb – individualizované vzdelávanie

1-01.01 - Nesúhlasíme s absolútnou individualizáciou vzdelávania. Každý človek žije v spoločenstve a musí sa mu prispôsobovať, musí poznať svoje možnosti v rámci spoločnosti. Nik nežije sám. **Dieťa sa musí učiť od mala prekonávať prekážky, riešiť konflikty, pravidelne na sebe pracovať, musí poznať svoje silné a slabé stránky, aby vedelo reálne odhadnúť svoje možnosti a v dospelosti ho tak nič neprekvapilo a nesiahalo k tragickým riešeniam. Pracovať v tíme a veľakrát i pre tím – to nie je fráza.**

1-01.04 - Chýba nám v materiáloch vzdelávanie rodičov a osveta spoločnosti. Aby si rodičia informovanejšie vybrali z odporúčaných spôsobov vzdelávania nestačí len, že ich o tom budeme informovať. **Je potrebné, aby tomu rozumeli.** A to bez ich vzdelávania nie je možné, hlavne u rodičov žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, majorít.

1-01.05 a 1-01.06 - Uvedené ciele si v praxi veľkých škôl nevieme predstaviť realizovať. Chýba časový horizont, čo je veľmi dôležité a malo by patriť medzi prvoradé úlohy.

Cieľ 1-02 Vzdelávanie žiakov s rôznorodým potenciálom – inkluzívne vzdelávanie

Inkluzívne vzdelávanie potrebuje hlavne veľa financií na personálne a materiálne zabezpečenie na školách. Ani bohaté štáty si nemôžu dovoliť úplnú inklúziu.

Združenie základných škôl Slovenska

Sme toho názoru, že dieťa s mentálnou retardáciou určite nepatrí do bežnej základnej školy. Máme vybudované dobré špeciálne školstvo, tak ho nerušíme (aby sme ho časom zas nemuseli budovať, ako pri odborných školách prax – teda duál, prípadne v predprimárnom vzdelávaní - detské jasle).

1-02.03 – Základná škola nemá vychovávať špecialistov, ale dať dieťaťu základné vedomosti a zručnosti. Na špecializáciu sú stredné a vysoké školy.

1-02.06 - Chýba akým organizáciám, aké podmienky, ako sa bude kontrolovať využívanie a pod.

1-02.10 - Rodičov treba najprv vzdelávať a až potom im vytvárať informačné zdroje a kanály o inklúzií.

Cieľ 1-03 Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a zo sociálne vylúčených spoločenských.

Kladíme si otázku: „Boli sa autori programu pozrieť v školách na východe Slovenska?“ Asi nie, inak by nemohli tvrdiť, to čo je v tomto cieľi.

Tvrdíme na základe vlastných skúseností, že projekty na určité obdobie neriešia daný problém. Projekty sú dobré, máme ich odskúšané, ale potrebujú pokračovanie. Niečo začneme, dáme do praxe, vychytáme problémy, ale nie sme schopní pokračovať v rovnakom nasadení, lebo nemáme dostatok finančných prostriedkov. Implementácia funguje na mnohých školách aj bez podpory štátu, len na základe ochoty vedenia školy, najšť tieto prostriedky z iných zdrojov a pokračovania v dobrej veci.

Veľa projektov a týchto opatrení potrebuje súčinnosť viacerých ministerstiev. Tvrdíme, že kým štát nebude viesť rodičov k zodpovednosti za vzdelanie svojich detí tvrdšími opatreniami, neposunieme sa ďalej.

Cieľ 1-04 Viacúrovňový integrovaný multidisciplinárny systém prevencie, podpory a intervencie (VIMS PPI)

Toto je jeden z najdôležitejších cieľov pre oblasť základného školstva a v dnešnej dobe najviac absentujúci. Mal by to byť prvý krok, ktorý sa dá realizovať aj bez prijatia vízie.

Nesúhlasíme s tvrdením: „ Alarmujúce je, že pedagógovia nemajú vedomosť o tom, že by až tretine týchto žiakov bola poskytovaná odborná starostlivosť“. Na základe čoho je toto tvrdenie? Ak je takéto tvrdenie dokázateľné, tak sa treba zamyslieť nad tým, či rodič informuje školu a poskytne správu z CPPPaP. Stáva sa, že rodič zatají správu, lebo nie je

Združenie základných škôl Slovenska

podľa jeho predstáv, alebo si dá vypracovať novú napr. v súkromnom zariadení, ktorá je diametrálne odlišná.

Pedagógovia majú iný problém – nedostatočný a zdĺhavý proces diagnostikovania týchto žiakov a odbornej pomoci. CPPPaP nemá dostatočný počet psychológov, špeciálnych psychológov, sociálna kuratela nepracuje tak, aby bola efektívna a škole nápomocná. Chýba práca v teréne a s rodičmi.

1-04.01 - Úroveň U2 je práve tá absentujúca na školách. Jej doplnenie je prioritné.

Úroveň U3 je dôležitá z hľadiska diagnostikovania a individuálnej komunikácie s rodičmi, ich vzdelávania v danej oblasti. Malo by byť presne zadané ako často bude odborný tím k dispozícii školám.

Cieľ 1-05 Podmienky na vzdelávanie príslušníkov národnostných menšín

1-05.01 - Už dnes sú zohľadnené špecifiká – rámcové učebné plány a ich dofinancovanie, nerušenie tried s nízkym počtom žiakov na II. stupni ZŠ a pod.

1-05.03 - Nevidíme dôvod predkladania noriem a zákonov do jazyku národnostných menšín. Každý občan tohto štátu má ovládať štátny jazyk.

1-05.04 -05 - Tieto dva ciele sú z nášho pohľadu diskriminačné voči žiakom s vyučovacím jazykom slovenským.

1-05.06 - Prečo to treba zdôrazňovať vo vzdelávaní národnostných menšín, keď v hlavnom prúde vzdelávania nie je takáto vec zdôraznená.

Cieľ 1-06 Povinná školská dochádzka sa mení na povinné vzdelávanie

Zásadne nesúhlasíme.

Aj samotný program je v tejto časti nesúrodý a to tak v určitých častiach týkajúcich sa regionálneho školstva, ako aj vo väzbe na vysoké školy.

Cieľ 1-07 Predškolské vzdelávanie a výchova

1-07.01 - Depistáže boli robené v rámci projektov VUDPAP, europrojektov a kde sú aplikované výsledky? Aj teraz sa robia v rámci projektu MPC „Škola otvorená všetkým“ – prečo sa nedokončí to, čo sa začne? A mrhá sa tak finančnými prostriedkami.

Združenie základných škôl Slovenska

1-07.02 - Určite nesúhlasíme, aby sa vytvárali plošne zariadenia pre deti od nula rokov. Minimálne rok by sa mal o dieťa starať jeden z rodičov pre jeho správny vývin. (Toto je opäť ukážka toho, ako je ľahko niečo rušiť a ťažko zakladať - zas sa vraciame k jasliam, ktoré sme zrušili)

1-07.04 - Súhlasíme s predĺžením povinnej školskej dochádzky o 1 rok so začiatkom vo veku 5 rokov. Treba však jasne pomenovať, kde sa bude vykonávať. Sme za to, aby deti vo veku 5 rokov zostali v materských školách a do základnej školy by mohli ísť deti s odkladom povinnej školskej dochádzky.

Cieľ 1-08 Gymnázia

1-08.01 - 03 – Stále sa hovorí, že žiakov na gymnáziách je veľa a že nám chýbajú žiaci v odbornom školstve. Preto je nepochopiteľné zvyšovanie ich počtu. Nepochopiteľné je i rozdelenie na akademický a neakademický program. Gymnázia nedávajú žiakom žiadnu profesiu – sú prípravou na vysokoškolské štúdium. Na osemročné gymnázií by mali ísť len nadaní žiaci a vôbec by nemali presiahnuť úroveň 5 % populácie.

1-08.04 – Na bilingválne gymnázia by mali ísť žiaci po skončení 9. ročníka. Majú ukončený II. stupeň ZŠ. Podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu sa v 9. ročníku preberá nové učivo, ktoré žiakom z 8. ročníka chýba. Je tu diskriminácia žiakov, ktorí idú na hotelové akadémie a konzervatória. Tiež absolvujú 5 – ročné štúdium. Nikto sa ich nepýta, či im nechýba jeden rok. Musia absolvovať komplet základnú školu aj s 9- ročníkom. Majú autori znalosť, koľko študentov po prvom roku v bilingválnom štúdiu gymnázia preradia na riadne osemročné štúdium toho istého gymnázia, nakoľko nezvládajú bilingválnu formu. Kde majú ukončenú základnú školu, kde majú 9-ročník ako je to možné?

Cieľ 1-10 Obsah vzdelávania

Hoci združenie vyvolalo revíziu obsahu predmetov Štátneho vzdelávacieho programu kvôli zladeniu medzipredmetových vzťahov a časovej dotácie hodín, nepodarilo sa to dôsledne zrealizovať. Za chybu považujeme to, že členmi predmetových komisií, ktorí o tom rozhodujú, nie sú učitelia zo základných škôl. Členmi predmetových komisií by mali byť hlavne schopní učitelia z praxe vo väčšinovom pomere a nie v menšinovom!

Nesúhlasíme s tvrdením, že je nedostatočné zastúpenie manuálnych, umeleckých a pohybových aktivít v kurikule základnej školy (najmä na II. Stupni) – vid' ŠkVP.

1-10.01 – 16 – Veľa z navrhovaných vecí funguje už teraz. Vraciame sa k starému spôsobu variantov? Treba ale upraviť odbornosť vyučovania a s tým súvisiace odmeňovanie učiteľov.

Združenie základných škôl Slovenska

Prierezové témy- aj teraz sa aplikujú – sú na to rôzne možnosti – nič nové. Mäkké zručnosti – v terajšom systéme existujú – nie je pravda, že v škole celkom absentujú.

Cieľ 1-11 Formy, metódy a organizácia vyučovania

Myslíme, že práve formy a metódy práce je oblasť, kde sa má prejavíť kreativita učiteľa. Teda túto oblasť nie je potrebné určovať, ale nechať slobodu učiteľom a školám. Organizácia vyučovania musí byť jasná. V základnej škole nemôže panovať chaos. Je veľa detí, ktoré potrebujú presné určenie pravidiel a organizáciu, aby sa cítili bezpečne.

Na základných školách pre žiakov do 12 veku je potrebné kombinovať spôsoby, formy, metódy a organizáciu. Do 12 roku dieťa najviac nasáva a cvičí si pamäť a pozornosť. Ak to nezíska dovtedy, má potom problémy!

1-11.09 – Žiaci na základných školách musia striedať činnosti – vyplýva to z ich veku – primeranosti, pozornosti a pod.

1-11.10 - Nesúhlasíme - 25 minút je malý časový úsek pre žiakov ZŠ.

Prerátavanie úväzkov na minutáž je prídanie ďalšej byrokracie pre školy a hlavne vedenie.

Cieľ 1-12 Učebné zdroje, materiály a materiálno-technické vybavenie

1-12.01 – Ak si školy majú kupovať učebnice samé, tak je potrebné urobiť výnimku pri verejnom obstarávaní. Zo skúsenosti vieme, že pri elektronickom trhovisku vznikajú rôzne problémy, proces je zdĺhavý a ceny sa upravujú po centoch.

1-12-02 – Prečo riaditeľ školy?

1-12.03 – Učebnice by mali posudzovať učitelia, ktorí učia na príslušnom stupni vzdelávania a vedia brať v úvahu aj medzipredmetové vzťahy, nie slovenská matematická spoločnosť...

1-12.04 - Individualizácia výučby....pri predpokladanej širokej inklúzii a súčasnom dodržiavaní výkonových a obsahových štandardov, pri súčasných počtoch integrovaných žiakov, ale aj množstve žiakov v triede, kedy budú učitelia vytvárať vlastné učebné plány a pedagogické stratégie, keď učia v 11 triedach (fyzika- chémia) ak učia dejepis alebo geografiu, tak v 23 triedach....

1-12.09 - Rozvíjať digitálne zručnosti, ale v 9. ročníku nie je v povinných predmetoch informatika ale výtvarná výchova a počet disponibilných sa aj napr. zvýšením hodín dejepisu zníži.

1-12.14 - Zadefinovať štandardné vybavenie škôl: z čoho, väčšina škôl ledva prežíva... Na každý počítač musíme zabezpečiť legálny softvér, ale tie sú drahé. Nech majú školy výnimku.

Združenie základných škôl Slovenska

Ďalej odborné učebne Veď väčšinu starých sme zrušili a vytvorili v nich triedy, máme veľa žiakov a málo priestorov.

1-12.16 – Zvýšiť prevádzkový normatív je veľmi potrebné a nevyhnutné. To je ďalší z prvých krokov, ktoré je možné robiť aj bez vízie, lebo jeho potrebu riaditelia ZŠ signalizujú už dlhodobo. V normatívnom financovaní je suma na výchovnovzdelávací proces (35,73 €) a na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov (16,61 €) zadaná a zároveň každá táto hodnota hovorí o tom ako si (ne)vážime túto zložku v normatíve. Ak má škola 500 žiakov a 40 pedagogických zamestnancov tak napr. na kontinuálne vzdelávanie z normatívu prináleží 8.350,00 €, čo viac dodať. Na proces a jeho modernizáciu 17.865,00 €, kde sa tu dajú nakupovať nové pomôcky?

Cieľ 1-13 Hodnotenie žiakov

Tvrdenie „dokonca sa často vyratúva priemer známok“ je nepodložené.

Priemer známok už generácie nevieme vykoreniť z vedomia hlavne zákonných zástupcov, ktorí to prenášajú do života. Tu musíme byť trpezliví a postupnými krokmi meniť ich myslenie na hodnotenie a klasifikáciu.

Teraz je možnosť hodnotenia aj slovného aj známku. Navrhované je opakujúce sa terajšieho stavu. Zbytočnosť vytvorenia pracovnej skupiny - neefektívne.

Postup žiaka do vyššieho ročníka, ktorí neprospieva z niektorých predmetov bude demotivujúce pre ostatných žiakov. Prinesie to obrovské problémy na školách, kde je veľa žiakov, ktorí len s nadľudským úsilím učiteľov prosperujú a mnohí aj tak neprospievajú. Bolo by to možné len v tom prípade, ak by sa z takýchto žiakov tvorili nové triedy kde by bol počet maximálne 6 žiakov.

1-13.01 - Kedy budú učitelia písať slovné hodnotenie, ak učím v 11 triedach pri min počte 20 žiakov to je 220 hodnotení, ak iba na vysvedčenie tak 440 a požiadavka je, aby sme slovné hodnotili nielen komplexne ale aj priebežne....

Ak sa nám doteraz podarilo odbúrať niečo z byrokracie, tak táto forma ju nahradí v omnoho väčšom meradle a časom sa to stane len rutinnou záležitosťou.

Cieľ 1-14 Hodnotenie kvality a sebahodnotenie školy

Zriadiť nadrezortný orgán je zbytočnosť. Autori sa venujú dosť podrobne organizačnej štruktúre ako keby to bol najväčší problém v dnešnom školstve. Žiadny ďalší takýto orgán nám v tomto nepomôže. Je potrebné, aby tie čo existujú, pracovali tak ako majú!

Cieľ 1-15 Meranie, testovanie, skúšky

Testovanie je dôležité z hľadiska autoevalvácie školy. Sme za to, aby NUCEM vytváral testy nie len celonárodné, ale aj riaditeľské z jednotlivých predmetov, tematické a pod.

1-15.01 – Testovanie 5 je potrebné presunúť do 4. ročníka, kedy sa končí stupeň vzdelávania.

1-15.05 – Zásadne nesúhlasíme.

1-15.06 – Nesúhlasíme, aby nebola maturita zo slovenského jazyka povinná.

Cieľ 1-16 Kultúra a klíma školy

Boli sa autori pozrieť po Slovensku ako vyzerajú naše základné školy, asi nie!

Zabudlo sa na rodičov. Školy často chcú komunikovať s rodičmi, ale rodičia nemajú čas.

Cieľ 1-17 Prostredie škôl (interiéry a exteriéry)

Chýbajú financie.

Cieľ 1-18 Vzdelávanie mimo školy a informálne učenie sa

Vzdelávanie mimo školy a informálne vzdelávanie je dôležité, ale nie prvoradé. Treba mu vytvoriť podmienky. Avšak chýbajú nám financie na základné vzdelávanie, čo je prvoradé. Treba si stanoviť priority.

1-18.01 – Zmena názvu ministerstva, prípadne jeho rozdelenie nepomôže.

2. Kapitola – Profesia učiteľa

V celom systéme školstva je po dieťati najdôležitejší učiteľ. Ak je učiteľ osobnosť, ak je zaniatený a kreatívny, ak rozmýšľa nad svojou prácou, tak zasupluje aj nefunkčný systém.

Všetci vieme, že máme medzi sebou kolegov, ktorých učenie nebaví a robia hanbu učiteľskému stavu. Potrebujeme do rúk také mechanizmy, aby ich školy mohli nahradiť lepšími.

Cieľ 2-01 Demografické charakteristiky učiteľského stavu

Združenie základných škôl Slovenska

2-01.01 - Pre udržanie priaznivej vekovej štruktúry je potrebné zmeniť systém odchodu do dôchodku. Dnes dôchodca poberá aj dôchodok, aj plat a nemusí odísť do dôchodku. Treba tento systém zmeniť. Ak chce poberať dôchodok, musí ukončiť pracovný pomer a potom sa môže zamestnať. Pre školy by to bolo pružnejšie riešenie v tom, že by mohli dôchodcov zamestnať na kratší pracovný pomer, na určité obdobie, flexibilne tak, ako potrebujú.

2-01.02 - Načo uskutočniť výskum na zistenie prečo učiteľstvo nie je atraktívne pre mužov-ved' sú živiteľmi rodiny.... ale ved' jedna tretina žien sú samoživiteľky. A prečo diskriminovať... Z takých platov...

Cieľ 2-02 Finančné ohodnotenie učiteľov a odborných zamestnancov

2-02.01 – Vyjadrenie, „aby sa v roku 2022 čo najviac priblížili....“ je nekonkrétne. Čo je najviac?

2-02.02 – 03 - Nesúhlasíme s uprednostňovaním jednej vekovej kategórie pedagógov nad druhou. Tí učitelia, čo doteraz znášali všetky zmeny a držali v školstvo aspoň na tej úrovni, čo je, si nezaslúžia finančné ocenenie? Akákoľvek zmena tohto druhu, len pošťve učiteľov proti sebe. Treba vymyslieť mechanizmus, ktorý bude spravodlivý ku všetkým. Viac ocenení by mali byť tí, ktorí robia veci lepšie, navyše, budujú imidž školy a pod.

2-02.04 – Prečo len vlakové spojenie a nie aj autobusové – diskriminačné, tam kde nie sú vlaky.

2-02.07 – Zbytočné.

Cieľ 2-03 Pracovné podmienky učiteľov

Súhlasíme, ale budú na to financie?

2-03.03 – Je veľká byrokracia. Školy sú ako podniky, robia rovnakú agendu. Len nemajú taký aparát manažmentu. Kým v podnikoch má každý jednu, nanajvýš dve oblasti, v školách to robí riaditeľ sám, pritom učí a nie je adekvátne ohodnotený. Často má menší plat ako jeho učitelia, čo je demotivujúce.

Cieľ 2-04 Nové poňatie profesie učiteľa a funkcie školy

Súhlasíme

Cieľ 2-05 Vysokoškolská príprava budúcich učiteľov

Súhlasíme

Cieľ 2-06 Kontinuálne vzdelávanie učiteľov

Terajší systém zlyháva hlavne na kontrole poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania. Ich úroveň a teda kvalita vzdelávania je rôzna.

2-06.05 – Nesúhlasíme. Štát by mal mať svoju vzdelávaciu inštitúciu, ktorá poskytuje vzdelávanie zdarma (terajšie MPC).

Cieľ 2-07 Kvalifikačný systém učiteľov

Súhlasíme

Cieľ 2-08 Kariérový systém učiteľov

Súhlasíme

3. Kapitola – Odborné vzdelávanie a financovanie

Budovať záujem o odborné školstvo je potrebné už na základnej škole. Je potrebné vytvoriť taký systém, aby žiaci zo ZŠ priamo mohli ísť na vyučovanie do SOŠ, prípadne do podnikov, či firiem a v praxi si vyskúšať nejaké činnosti.

4. Kapitola – Riadenie a financovanie regionálneho školstva

Súhlasíme s úvodom kapitoly.

Cieľ 4-01 Financovanie vzdelávania

4-01.03 Normatív musí byť hlavne spravodlivý. Nemôžeme vytvárať hodnotnejšie a menejhodnotnejšie deti.

Normatív musí zodpovedať potrebám vychádzajúcim z programu. Pomer mzdového k prevádzkovému normatívu musí byť adekvátny. Musí byť možnosť motivácie učiteľov cez odmeňovanie za vykonanú prácu, stabilita, atraktivnosť.

Štát musí určiť pri minimálnom počte žiakov v triedach, normatív financovania tak, aby postačoval na zabezpečenie bezproblémového chodu školy.

Združenie základných škôl Slovenska

4-01.04 - Prečo nie aj pre základné školy?

4-01.05 – Sme zástancami jedného spôsobu financovania pracovníkov v školstve – pod ministerstvom školstva, nie aj pod ministerstvom vnútra a obcou.

4-01.06 – Nevyhnutné navýšiť plat nepedagogickým zamestnancom.

4-01.09 – Ak bude dobre nastavený normatív, tak nebude treba robiť rozdiely medzi školami.

Cieľ 4-02 Riadenie výchovy a vzdelávania

4-02.04 - Prečo rozdeliť ministerstvo – nie je pravda, že sa ušetria finančné prostriedky, práve naopak- doterajšia prax pri ostatných ministerstvách to potvrdzuje!

4-02.09 – V nadpise je - spresniť úlohy zriaďovateľa vo vzťahu k riadeniu školy. Podľa textu sme mu len pridali kontrolnú činnosť a nie zodpovednosť. Už to vidíme v praxi!!!

4-02.12 – V prípade dobrého zadefinovania naprieč celou legislatívou, by sme sa mohli vyhnúť všetkým byrokratickým nezmyslom týkajúcim sa právneho subjektu.

Cieľ 4-03 Spolupráca aktérov výchovy a vzdelávania

Súhlasíme

4-03.10 - Viac ľudí z praxe do pracovných skupín – potrebné zmeniť pomer.

Cieľ 4-04 Sieť škôl

Racionalizácia je potrebná, ale nedá sa robiť od stola.

Nie je predsa normálne, aby 80% škôl bolo dofinancovaných!

Nie je predsa normálne, ak je viac miest na stredných školách, ako žiakov 9. ročníka!

Kapitoly 5. – 8. sa venujú vysokému školstvu, preto sa k ním nevyjadrujeme.

Po prečítaní celého materiálu konštatujeme, že materiál je nekonzistentný, veľmi teoretický, nepodložený adekvátnymi analýzami, nezmapovaným terénom, neznalosťou práce z inklúziou v praxi v školách s vysokým počtom žiakov z majoritou. Je alibistický v tom, že neurčuje jasné kroky, ktoré by sa dali prijať, prípadne jednoznačne odmietnuť. Nenašli sme v ňom odpovede na zásadné otázky posledných rokov.

Združenie základných škôl Slovenska

Na jeho plnenie je potrebné obrovské množstvo finančných prostriedkov, politická vôľa, zábezpeka uvedenia do praxe, nie len začatie. A napriek finančnému krytiu z programového vyhlásenia vlády, si dovoľíme tvrdiť, že to stačí na polovicu toho, čo je načrtnuté v návrhu.

Z materiálu máme pocit, ako keby dnešná práca učiteľov bola úplne zlá. Pri množstve navrhovaných opatrení sme doslova vnútorne kričali, však to predsa robíme, odkiaľ to nabrali!!!! Je nám z toho smutno!!!

Na záver:

Žiadame od politikov a vlády reálny program, podložený finančným krytím a nie naivné vízie a predstavy. Máme už dosť programov, kde všetka ťarcha a zodpovednosť ich realizácie sa hodí na školy a učiteľov, bez finančného, ľudského i materiálneho zabezpečenia.

V Bratislave 4. 4. 2017

Mgr. Alena Petáková
prezidentka ZZŠS